

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมมาภิบาลไปปฏิบัติ :
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์

ชื่อและนามสกุล นายชำนาญ คงรอด

แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ

สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ประเสริฐศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

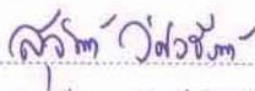
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ดิน ประจัญฤทธิ์)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ประเสริฐศรี)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)


..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ :

ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์

ผู้วิจัย นายชำนาญ คงรอด **รหัสนักศึกษา** 2533005332 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์
 สามีคศิริธรรม **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ (2) เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ และ (4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการสังกัดเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์ 14 หน่วยงาน จำนวน 664 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง 250 ราย โดยสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ (1) ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด (2) วิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ใช้การทดสอบค่าที (3) วิเคราะห์ความแตกต่างใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และ (4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบความแตกต่างความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในภาพรวม พบว่า ความสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของข้าราชการระดับตำแหน่งที่ 1 – 6 ไม่แตกต่างกัน (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติทุกด้าน พบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ 8 ตัวแปร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ มีใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตย มีส่วนร่วม โปร่งใส มุ่งเน้นประสิทธิภาพ มีศีลธรรม คุณธรรม มุ่งเน้นผลงาน วัตถุประสงค์และมาตรฐาน นโยบาย การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า และความสำเร็จในการทำงานของบุคคล (4) กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ สนับสนุนให้บุคลากรยึดหลักความมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ตลอดจนฝึกอบรมข้าราชการให้มีความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล

คำสำคัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพล หลักธรรมาภิบาล กรมราชทัณฑ์

Thesis title: Factors Influencing Successful Implementation of Good Governance :
A Case Study of Prisons and Correctional Region 8 Department of
Corrections

Researcher: Mr. Chamnan Kongrod ; **ID:** 2533005332;

Degree: Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr.Rangson Prasertsri, Associate Professor;

(2) Dr.Somsak Samukkethum, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this study were : (1) to study the level of success of the good governance implementation; (2) to compare the level of success of the good governance implementation; (3) to study factors influencing achievement of the good governance implementation; and (4) to study suggestions of the good governance implementation success.

The population in this study were 664 government officers of 14 organizations of prisons and correctional region 8 Department of Corrections. 250 samples were selected by using stratified random sampling methodology. The instrument used was questionnaires. The statistics used to analyze the data by computer programs were (1) frequency, percentage, mean, minimum value, maximum value, and standard deviation; (2) t – test Analysis for analyzing the water users participation level; (3) One – way Analysis of Variance (One - way ANOVA) for analyzing the difference; and (4) Stepwise Multiple Regression Analysis for analyzing the relationship.

It was found from the study that: (1) the overall success of the good governance implementation in prisons and correctional region 8 Department of Corrections in every process was at “much” level; (2) overall image of comparison of using good governance was successful level of 1th grade – 6th grade government officer were not different; (3) overall factors influencing the achievement of good governance implementation were 8 independent variables at 0.05 statistical significance, the variables were the Democracy, Efficiency, Morality, Yield, Policy Standards and Objectives, Recognition, Advancement, and Achievement in Working; (4) The suggestion is to promote participation at all levels; to promote teamwork and government officers should be trained to understand principle of good governance.

Keywords: factors influencing, Principle of Good Governance, Department of Corrections

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. ดิน ปรัชญาพฤทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ประเสริฐศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาจุดประกายแนวความคิดทางด้านวิชาการ การเสริมสร้างทักษะและแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ โดยทุกท่านมีความตั้งใจจริงในการติดตามให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเต็มใจอย่างสูงจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณไพลิน นุชถาวร ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก สำนักชลประทานที่ 13 กรมชลประทาน ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณข้าราชการในสังกัดเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ทางด้านวิชาการ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชที่อำนวยความสะดวกในทุกด้าน ขอขอบคุณ คุณแพรวพิศ คงรอด ค.ญ. อัญชลี คงรอด และ ค.ญ.ปิยวาท์ คงรอด เป็นบุคคลที่มีคุณค่าที่คอยติดตามให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าจนสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ที่วางไว้

ในส่วนที่เป็นคุณค่าและคุณความดีที่สามารถอำนวยความสะดวกของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่บิดา มารดา ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ทางด้านวิชาการตั้งแต่อดีตจนสำเร็จการศึกษาในระดับนี้

ชำนานู คงรอด

สิงหาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่	13
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	19
แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	28
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยมใหม่ของข้าราชการ	47
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	54
โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
สรุปที่มาของกรอบแนวคิดการวิจัย	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
รูปแบบการวิจัย	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ข้อมูลส่วนบุคคล	88
การศึกษาระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ	91
การศึกษาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์	98
ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	114
แนวทางหรือข้อเสนอแนะการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในเรือนจำ และทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์	140
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	141
สรุปการวิจัย	141
อภิปรายผล	156
ข้อเสนอแนะ	168
บรรณานุกรม	171
ภาคผนวก	176
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	177
ข แบบสอบถามโครงการ	179
ประวัติผู้วิจัย	190

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์	78
ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	81
ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์แนวทางการสร้างแบบสอบถาม	85
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	89
ตารางที่ 4.2 ภาพรวมความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ	91
ตารางที่ 4.3 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม	92
ตารางที่ 4.4 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม	93
ตารางที่ 4.5 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส	94
ตารางที่ 4.6 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความมีส่วนร่วม	95
ตารางที่ 4.7 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความรับผิดชอบ	96
ตารางที่ 4.8 ความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า	97
ตารางที่ 4.9 ภาพรวมของระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำ หลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ	99
ตารางที่ 4.10 ระดับปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	100
ตารางที่ 4.11 ระดับปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย	101
ตารางที่ 4.12 ระดับปัจจัยด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	102
ตารางที่ 4.13 ระดับปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงานของบุคคล	103
ตารางที่ 4.14 ระดับปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	104
ตารางที่ 4.15 ระดับปัจจัยด้านความก้าวหน้า	105
ตารางที่ 4.16 ระดับปัจจัยด้านการทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี	106
ตารางที่ 4.17 ระดับปัจจัยด้านการขยัน ตั้งใจทำงาน	107
ตารางที่ 4.18 ระดับปัจจัยด้านมีศีลธรรม คุณธรรม	108
ตารางที่ 4.19 ระดับปัจจัยด้านรู้ทันโลก ปรับตัวทันโลกทันสังคม	109
ตารางที่ 4.20 ระดับปัจจัยด้านมุ่งเน้นประสิทธิภาพ	110
ตารางที่ 4.21 ระดับปัจจัยด้านรับผิดชอบต่อผลงานต่อสังคม	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22 ระดับปัจจัยด้านมีใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตยมีส่วนร่วมโปรงใส	112
ตารางที่ 4.23 ระดับปัจจัยด้านมุ่งเน้นผลงาน	113
ตารางที่ 4.24 ผลทดสอบสมมติฐานระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 8 กรมราชทัณฑ์	114
ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า (F - test) ในการวิเคราะห์ความแตกต่าง ความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง ระดับตำแหน่งต่าง ๆ	116
ตารางที่ 4.26 สัญลักษณ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	118
ตารางที่ 4.27 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพรวมความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติ	120
ตารางที่ 4.28 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักนิติธรรมไปปฏิบัติ	123
ตารางที่ 4.29 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักคุณธรรมไปปฏิบัติ	125
ตารางที่ 4.30 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักความโปรงใสไปปฏิบัติ	127
ตารางที่ 4.31 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักความร่วมมือไปปฏิบัติ	130
ตารางที่ 4.32 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักความรับผิดชอบไปปฏิบัติ	133
ตารางที่ 4.33 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักความคุ้มค่าไปปฏิบัติ	135
ตารางที่ 4.34 สรุปการวิเคราะห์ถดถอยความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติทุกขั้นตอน	138

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2.1 ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของแวน มีเตอร์ และแวน ฮอร์น	35
ภาพที่ 2.2 ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย	36
ภาพที่ 2.3 ตัวแบบกระจายอำนาจ	37
ภาพที่ 2.4 ตัวแบบทั่วไป	38
ภาพที่ 2.5 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล	40
ภาพที่ 2.6 ตัวแบบด้านการจัดการ	41
ภาพที่ 2.7 ตัวแบบด้านการพัฒนาองค์กร	42
ภาพที่ 2.8 ตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ	43
ภาพที่ 2.9 ตัวแบบทางการเมือง	44
ภาพที่ 2.10 ตัวแบบทั่วไป	46
ภาพที่ 2.11 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมใหม่ของข้าราชการ ...	51
ภาพที่ 2.12 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์	57
ภาพที่ 2.13 เปรียบเทียบหลักการของทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์กับการนำมาปรับใช้ในองค์กร	58
ภาพที่ 2.14 เปรียบเทียบแนวคิดลำดับขั้นความต้องการ และทฤษฎี 2 ปัจจัย	61
ภาพที่ 2.15 กรอบแนวคิดการวิจัย	74